

# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

### תוכן עניינים

- א. להביא עור בית הבושת חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו  
פיגול וחייבים עליו כרת.....2
- ב. ואלו טרפות בעוף נקובת הושט.....3
- א. ופסוקת הגרגרת.....5
- ב. הכתה חולדה על ראשה מקום שעושה אותה טרפה.....6
- ג. ניקב הקורקבן ניקבו הדקין.....7
- ד. נפלה לאור ונחמרו בני מעיה אם ירוקים פסולים אם אדומים כשרים.....8
- ה. דרסה וטרפה בכותל או שריצתה בהמה ומפרכסת ושהתה מעת  
לעת ושחטה כשרה.....10
- ו. נשבר העצם אף על פי שלא ניקב קרום של מוח...אתאן לעוף של מים  
... הואיל וקרומו רך.....11
- ז. טרפות שמנו חכמים בבהמה כנגדן בעוף יתר עליהן עוף נשבר העצם  
אף על פי שלא ניקב קרום של מוח ... בעוף של מים.....12
- ח. נפלה לאור ... שיעור ירוקתן כשיעור נקובתן מה נקובתן במשהו אף ירוקתן  
במשהו12
- ט. הוריקה כבד כנגד בני מעיים ... טרפה... בידוע שנפלה לאור ונחמרו  
בני מעיים וטרפה.....13
- י. באלו בני מעיים אמרו בקורקבן בלב ובכבד ... אדומין כשרים...אלא  
בלב בקורקבן ובכבד.....13
- יא. אדומין שהוריקו ושלקן וחזרו והאדימו כשרין ... קוטרא עייל בהו.....14
- יב. אדומין שלא הוריקו ושלקן והוריקו טרפה מאי טעמא איגלאי בהתייהו.....14
- יג. דרסה וטרפה בכותל ... אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה.....15

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדרף היומי

## מסכת חולין

- יד. ואלו כשרות בעוף ניקבה הנרגרת או שנסדקה הכתה חולדה על ראשה מקום שאינו עושה אותה טרפה ניקב הופק.....16
- טו. נשתברו גפיה נשתברו רגליה.....17
- טז. נמרטו כנפיה.....18
- יז. גגו של זפק נידון כוושט ... כל שנמתח עמו.....18
- יח. יצאו בני מעיה ... לא שנו אלא שלא היפך בהן אבל היפך בהן טרפה.....21

דף נו.

## א. להביא עור בית הבושת חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבים עליו כרת

כבר התבאר במסכת זבחים דף כח. ולעיל דף נה: שדברים<sup>1</sup> שאינן ראויין לא לאכילה ולא להקטרה אינן חשובין לענין מחשבת הקרבנות ובכללם העור של בהמה כולו<sup>2</sup>, חוץ מעור שתחת<sup>3</sup> האליה שהוא ראוי לאכילה, ואם חשב מחשבת אכילה חוץ לזמנו פיגול, ומחשבת אכילה חוץ למקומו, פסול, אולם י"א שאינו כאליה ממש שאינו ראוי להקטרה ואם חשב להקטירו אינו

<sup>1</sup> רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יד הלכה ז

<sup>2</sup> צ"ע אמאי לא הזכיר עור בית הבושת שהוא כבשר כדאיתא ברמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ד הלכה כא, והלכות שאר אבות הטומאה פרק א הלכה ט, ואין לומר דבכא איירי בעולה שאינה באה מנקיבה ועור בית הבושת הוא הרחם, שהרי הכא הזכיר שראוי לאכילה וא"כ איירי במחשבת אכילה חוץ לזמנו שלא שייך העולה, ועיין קהלת יעקב לרבי יעקב אלבעלי מאכ"א פרק ד הלכה כא שכתב כל לענין מחשבת פיסול אין המחשבה פוסלת בהם ולא משום דלאו אכילה אלא משום דהכהנים לא אכלי ליה ולא חשיב לגבייהו ומשו"ה אין המחשבה פוסלת אבל לגבי טומאה ונבלה חשיב שפיר אכילה כיון דאכלי להו אינשי. אולם זה צ"ע דהא בגמ' אמרינן להדיא שעור האליה אין הכהנים אוכלים ובכל זאת פוסל "סד"א ה"מ לענין טומאה דרכיך מצטרף אבל הכא אימא למשחה לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין ולא עבידי מלכים דאכלי הכי אימא לא קמ"ל" וצ"ע. ועיין שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - יורה דעה סימן כו שכתב שעור בית הבושת נוהג בשאר זבחים ועיי"ש מש"כ גבי עור השליל. אולם אם נאמר שעור האליה קרב כאליה א"כ מובן שהרמב"ם נקטו כיון שקרב גם בכבש שלמים ושייך בו מחשבת פסול בעולה ובשלמים בין באכילה בין בהקטרה.

<sup>3</sup> כס"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

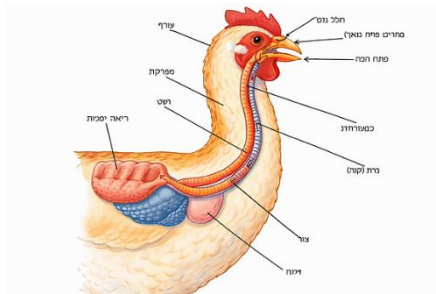
## מסכת חולין

פוסל ומפגל, מלבד בקרבן עולה<sup>4</sup>. כיון שאם כיון בהקטרה על דבר שאינו ראוי להקטרה אינו פוסל ומפגל<sup>5</sup>. וי"א<sup>6</sup> שראוי להקטרה שבשלמי כבש שאליתו קריבה, העור נמי קרב, דכי היכי דלעינין אכילה חשיב ליה בשר, לעינין מצות הקטרה נמי בשר הוא.

י"א<sup>7</sup> שגם עור בית הבושת בקרבן שלמים דינו כבשר ואם מחשב לאוכלו חוץ לזמנו או חוץ למקומו פוסל ומפגל.

## ב. ואלו טרפות בעוף נקובת הושט

כבר התבאר לעיל דף מב. שהושט – הצינור המוליך את האוכל לקיבה, עם הקנה המוליך את האויר לריאות – מחובר למעלה בבשר הלחי התחתון,



והבשר מוטל בין הלחי והסימן, ותלוי – הושט – שם בין עיקר החיך ובין הלשון. הושט הוא בין קנה למפרקת, ומגיע בבהמה למטה עד הכרס, ובעוף עד הזפק. בעופות שאין להם זפק, כגון אווזות, מגיע הושט עד הקורקבן. הושט מכניס ומוציא כל מיני מאכל.

<sup>4</sup> שהרי כיון שהוא כבשר כמבואר בפ"ד מהל' מאכ"א הל' כ"א וז"ל, ואלו שערוותיהן כבשרן וכו' ועור שתחת האליה וכו' כל אלו העורות כשהן רכות הרי הן כבשר לכל דבר, בין לאיסור אכילה בין לטומאה עכ"ל. א"כ הוא מחשב בעולה בבשר שהוא ראוי להקטרה ואינו כעור שמפשיטין. אבהא"ז שם

<sup>5</sup> וכ"כ בתורת הקדשים יט. אות ט

<sup>6</sup> פסקי רי"ד כאן

<sup>7</sup> כ"כ בתורת הקדשים שם אות י לדעת הרמב"ם וכתב שדעת רש"י אינו כן

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

שני עורות יש לושט, סמוכים זה לזה עד שהם נראים כאחד, אבל אינם דבוקים זה בזה, ולפעמים הם נמתחים זה אילך וזה אילך. החיצון ארום והפנימי לבן. יש שכתבו שאף החיצון לבן הוא מצד פנים, אלא שאף פנימיותו אדומה קצת, ויש שכתב שבתרנגולים שלנו כל הושט לבן הוא.



מקום דיבוק הושט בלחי – היינו סמוך לתחילת מקום דיבוקו – הוא תורבין הושט.

וושט<sup>8</sup>, ותורבין הושט שניקבו לחללו<sup>9</sup> בכל שהוא, אפילו מחיים<sup>10</sup> טריפה<sup>11</sup>.

<sup>8</sup> שו"ע ונו"כ יו"ד לג ג

<sup>9</sup> במ"ז ג שם כתב מהתוספות והרשב"א והר"ן במתניתין דאלו טריפות שה"ה בכל דבר הפוסל בנקיבה ויש לו חלל לא מפסלי עד שינקב לחלל ואם אין להם חלל צריך נקב מפולש. וצ"ע על הלבוש לא הזכיר ניקב לחללו אלא סתם וכתב נקב כלשהוא

<sup>10</sup> בשו"ך ד הביא לשון הרמב"ם פ"ג מה"ש די"ט אם נשברה מפרקת ורוב בשר עמה או שנקרעת מגבה כדג או שנפסק רוב הקנה או שניקב הושט בכל שהוא במקום הראוי לשחיטה הרי זה נבילה מחיים ע"כ לשונו, ומשמע בהדי' מדבריו דנקיבת הושט הוי נבלה מחיים אפי' קודם שנשחטה וכן משמע דעת המחבר והקשה דמ"מ משמע בדרך לב דהאי דינא דהוי סתמא דש"ס דנקיבת הושט ופסקת הגרגרת לא הוה נבלה מחיים קושטא הוא וכן משמע מפרש"י לשם וכן משמע בסמ"ג שכתב דנקיבת הושט טרפה וע"כ מיירי מחיים דלא הוי אלא טרפה בלחוד, ובנקי"כ שם כתב שנראה דגם הרמב"ם סבירא ליה כן וכמו שכתב הב"ח [סימן לד"ה גרגרת] לדעתו, והבאתיו בשפתי כהן סימן ל"ד ס"ק ג', ולא קאמר הרי זה נבילה מחיים אלא לכתוב אחר כך ואין השחיטה מועלת בו, ור"ל דאע"פ ששחטה אחר כך הוי נבילה, ולא שתטמא מחיים. וכן כתב בדרישה סימן זה [סעיף ד'] [אות ג] לדעת הרמב"ם.

<sup>11</sup> בשו"ע כתב נבילה ועיין בשו"ך ה שהקשה תימה דלא אשכחן בשום מקום דנקיבת תורבין הושט נבלה אלא בש"ס ופוסקים משמע דטריפה בלחוד הוא דהוי ואף על גב דדרך הט"ו ככמה מקומות לכתוב טריפה במאי דהוי נבילה היינו משום דנבלה עכ"פ טרפה הוי אבל טרפה ודאי נבלה לא הוי ומכ"ש שהמחבר עצמו בכ"מ דקדק בזה גם יש כמה נפקותות בין טריפה לנבילה אף בזמן הזה וצ"ע. ועיין שו"ע הרב שתי' שמשום וישט נקט נבילה אבל בתורבין אינה אלא טריפה לדברי הכל שהשחיטה מועלת לטהרה מידי נבלה הואיל והנקב הוא במקום שאינו ראוי לשחיטה דהיינו תורבין. והב"י בשו"ע לא דקדק בזה משום דבזמן הזה ליכא נפקא מינה כל כך בין טריפה לנבילה מחיים. דנקיבת הושט היא נבילה מחיים להרמב"ם וסיעתו כדלעיל סי' כ"ו. דבין טריפה לנבילה אחר שחיטה ומחיים לא היתה טריפה איכא נפקא מינה בזמן הזה לענין חלב וביצים כדלעיל סי' כ"ד סעיף ט"ו בהג"ה. אבל נבילה מחיים החלב והביצים אסורים כמו בטרפה דביצתה אסורה מפני שגדלה באיסור וגם נבילה מחיים יכולה לגדל הביצים מאחר שהיא כחיה לכל דבר כמו שנתבאר לעיל סוף סי' כ"ו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

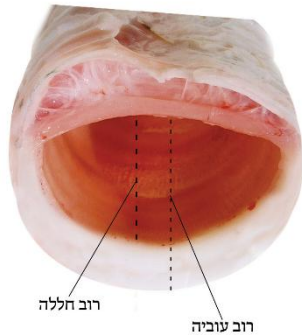


# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

### א. ופסוקת הגרגרת

הגרגרת כלומר קנה הנשימה – הוא<sup>12</sup> חלול מתוכו ועורו עב מלמעלה, ומלמטה לצד הצואר אינו אלא קרום דק<sup>13</sup>, ואם נפסק רוב הללה<sup>14</sup> במקום הראוי לשחיטה<sup>15</sup> או למעלה לצד הראש אפילו שלא במקום שחיטה<sup>16</sup> טריפה, אבל אם לא נפסק רוב הללה אף על פי שהוא רוב הקיפה אם תצרף



ועיין מה שנתבאר סוף סי' כ"ו דיש אומרים דנקובת הוושט עצמו גם כן אינה אלא טרפה לבדה ולא נבילה אפילו אחר שחיטה. ויש לחוש לדבריהם להחמיר בשל תורה לענין אותו ואת בנו. ובתב"ש כ"א כתב ולעניות דעתי אין כאן תפיסה אהרמב"ם כלל, דסבירא ליה להרמב"ם בפשיטות דיש לחלק בין טומאת נבילות לאיסור נבילות, דלענין טומאה אינו מטמא עד שתצא נפשה, אבל לענין איסור לא כתיב כי אם לא תאכלו כל נבילה (דברים י"ד כ"א), ולא כתיב ביה מיתה כלל. וכללא הוא בגמרא (יבמות ק"ג ע"ב) דאיסור מטומאה לא ילפינן. וסבירא ליה להרמב"ם דכל שנעשה מעשה בסימנים במקום שחיטה, כגון פסיקת הגרגרת ברובו, או נקיבת משהו מושט, כיון שאי אפשר מעתה בשחיטה, דהסימנים כמאן דשחיט דמו, וכנפסלו בשחיטה הו, ונבילה אף על פי שעדיין אינן מטמאין. ולדינא כיון דנראה דהתוספות (ל"ב ע"א ד"ה ורמינהו) חולקים עליו, וסבירא להו דהו דהו ליה טריפה, יש ליתן עליו חומרי נבילות וחומרי טריפות, עיין סימן כ' (שמל"ח סעיף ו') ע"ש. ונפקא מיניה לענין ביצים (סימן פ"ו סעיף ג') ואותו ואת בנו (סימן ט"ז סעיף ט). ועיין שפ"ד ה ודע דהא דקיימא לן על כל פנים ניקב הוושט ונפסק הגרגרת במקום שחיטה אין שחיטה מטהרת מידי נבילה והוא מוסכם מכל הפוסקים לא ידענא מקור הדין בש"ס והם ז"ל פירשו דכל שנפסלה היינו מקום הראוי לשחיטה ומנא לן זאת אימא דלא שחט כהוגן בה' דברים המפסידים השחיטה או נפסק הגרגרת ברובו דהסימן וודאי כמנה בדיקולא דמי אף אי יש טריפות לחצי חיות כמבואר בסי' כ"ו משום הכי לא מהני שחיטה דבעי שני סימנים בבהמה ובעוף שניהם שלימים בעינן אמנם ניקב הוושט מנלן וכדכתיבנא.

<sup>12</sup> שו"ע ונו"כ לד א

<sup>13</sup> שאינה אסורה עד שיפסק רוב החלל ועובי דופן הקנה אינו משלים לרוב הכי איתא בש"ס ופוסקים. ש"ך שם א

<sup>14</sup> והא דלעיל בסי' כ"ד סמ"ו ומ"ז בעיקור אפילו לא נשאר אלא מעוטו מחובר במקום אחד כשר התם היינו שלא נעקר הסימן אלא ממקום חבורו בלחי אבל הכא שהקלוקל בגוף הסימן ברובא מיטרפא. ש"ך ב

<sup>15</sup> דעת הב"ה דלהרמב"ם אם נפסקה הגרגרת ברובא ולא נשחטה לא הוי אלא טריפה מחיים וכשנשחטה הוי נבלה וז"א כמ"ש בסימן ל"ג ס"ק ד' ע"ש. ש"ך ג

<sup>16</sup> והנה אם נפסק הקנה ברוב הללה אף בלא רוב עובי, כגון מלמטה למעלה, הוא ודאי נבלה. ולגבי שחיטה מדייק התב"ש מהרשב"א והרי"ז דצריכין נמי רוב עובי. הגם דמה שכתב בסי' כ"א [ס"ק ג] דהא דמיטרף ברוב חללה היינו לחומר, אינו כן, דלאו מחמת חומר הוא אלא בודאי נטרף ברוב זה לבד, מ"מ יכול להיות דגבי

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

עמו עובי העור כשירה. ולמטה ממקום שחיטה נקיבתו במשהו<sup>17</sup>

### ב. הכתה חולדה על ראשה מקום שעושה אותה טרפה

נפחתה הגולגולת<sup>18</sup> וחסר ממנו כסלע והוא שלישי טפח<sup>19</sup>, טריפה אף על גב דלא ניקב הקרום של מוח, מטעמא שסוף הקרום לינקב, כמו שהתבאר לעיל דף נד: ופחות מבסלע כשירה.

ובעוף אם נשכה חולדה על ראשה<sup>20</sup> או נגפה באבן או בדבר אחר, וניקב העצם ולא ידעינן אם ניקב גם הקרום או לא, מניח ידו בצד הנקב ונועץ אצבעו שם או מכניס ידו לתוך פיה ודוחק כלפי מעלה, אם יוציא ומבצבץ המוח דרך הנקב בידוע שניקב הקרום וטריפה, ואם לאו כשירה.

ואם יורד דם מחמת שנקרע העור והעצם קיים כשר<sup>21</sup>. ואף בעוף של מים יש להבשיר<sup>22</sup>.

ואנו אין בקיאיין בבדיקה זו<sup>23</sup>, לכך יש להטריף כל עוף שניקב עצם גולגלתו אפילו עוף דיבשה<sup>24</sup>.

---

שחיטה צריכין לשחוט שניהם, כיון דדרך שחיטה היא מלמעלה למטה, ושם א"א להיות רוב חללה בלא רוב עוביה, אולי הקפידה התורה שיהא דוקא רוב שניהם, אבל בודאי גם ברוב חללה לבד הוא נמי ודאי נבלה. והא דנקט המחבר סתם "אסורה", משום דכלל שניהם ביחד מקום שחיטה ולמעלה מזה, ושם אינו אלא טרפה, על כן נקט סתם אסורה, ויש מי שהוא נבלה ויש מי שהוא רק טרפה כמו דאמרינן בגמרא [לב ב] אלו אסורות קתני כו' יד יהודה קצר א

<sup>17</sup> ט"ז א, ש"ך ב

<sup>18</sup> שו"ע ונו"כ ל ב

<sup>19</sup> ועיין ש"ך ה שהשקשה שלפי חשבון הא רוחב הסלע הוי פחות משליש טפח וצ"ע.

<sup>20</sup> אילו ביד יש דרוסה לחולדה בעופות כמו שהתבאר לעיל דף נד. ש"ך ו

<sup>21</sup> ט"ז ג

<sup>22</sup> בה"ט שם ה

<sup>23</sup> בעוף שעצם גולגלתו רך ויכול לינקב נקב דק על ידי הכאה קלה כנשיכת חולדה וכהאי גוונא ויש לחוש שעל ידי זה ניקב נקב דק שאי נ"ו נראה לעיין. אבל בבהמה שעצם גולגלתה קשה וחזק ולא יוכל לינקב אלא בהכאה גדולה ואם על ידי זה היה ניקב קרום של מוח היה הנקב גדול ונראה לעיין והלכך אין צריך בבדיקה דלקמן אלא די בבדיקה בראיית העין היטב אם אין נראה נקב בקרום של מוח. שו"ע הרב שם א

<sup>24</sup> עופות שיש להם חמוטרות, שהנוצות שעל ראשם גבוה, בין בעוף המים בין בעוף היבשה, הגם שניקב העצם, ובעוף המים הא טרפה בנקב לבד, וכמה מהם יש שנחסר מעצם גולגולת שלהם הרבה אשר הוא ודאי לפי ערך סלע בבהמה, מ"מ כיון שאנו רואין שהם חיים י"ב חודש ומטילים ביצים, נתברר בזה דאין נעשים טרפה בכך יד יהודה ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



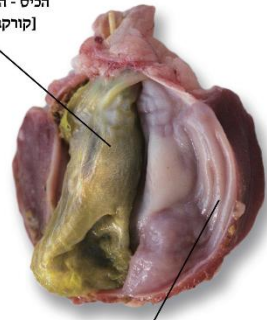
# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

### ג. ניקב הקורקבן ניקבו הדקין

עוד התבאר דף מב. מג. שניקבו הדקין<sup>25</sup> המעיים, אפילו נקב שנראה בו שנבראת כן משעת יצירתה טריפה. אפילו ליחה שבהן סותמתו אינו סתימה, ואפילו היא דבוקה בהן הרבה עד שאין יכולין להוציאה אלא ע"י הדחק אינו סתימה.

הכיס - העור הפנימי  
[קורקבנו נקלה]



בשר הקורקבן - העור החיצון

הקורקבן<sup>26</sup> יש לו שני עורות, הכיס בפנים הוא עור א' שקולפין אותו מן הקורקבן ונשלך<sup>27</sup>, ואחד הוא עם כל עובי הבשר<sup>28</sup> כולו עור שני<sup>29</sup>, אם ניקב זה בלא זה כשר שחבירו מגין עליו.

נקבו שניהם טריפה, אם נקבו זה כנגד זה שאין כאן סתימה, אבל ניקבה זה שלא כנגד זה כשר שכל אחד נסתם מחבירו<sup>30</sup>.

<sup>25</sup> שו"ע נו"כ מו א

<sup>26</sup> שו"ע נו"כ מט א

<sup>27</sup> כרתי א, ועיין גליון מהרש"א וז"ל ואם ניקבו שניהם אך הקרום שמסירין הנשים בהסירן המנופת נשאר שלם, מטריף בתשובת שתי הלחם [סימן לט] עלה מ"ח ד"א ע"א. וצ"ע

<sup>28</sup> היינו כל בשר הקורקבן הבשר האדום עם הלבן שבפנים עור אחד, דע דבאווא אין יש קליפה פנימית בפני עצמו אלא גוררין ומקלפין בסכין ולאחר שגוררין נשאר עור לבן וחלק וקשה קצת ואחר כך בשר אדום ובתרגומות יש כמין כים בפנים קצת ירוק ואח"כ עור לבן עיין בעל הלכות גדולות קכ"ז עמוד ד' ב' עורות בקורקבן הפנימי לבן והחיצון אדום ולשון הר"מ פרק ו' מהלכות שחיטה הלכה י"ח ב' עורות לקורקבן חיצון אדום ופנימי לבן. משב"ז א, ובאמת אינו לבן ממש כי בפנים מחמת המאכל המעופש שבתוכו משתנה למראה גרין או געל, ולצד הקורקבן ניכר שהוא לבן, והטו"מ לא הזכירו משום דאין נ"מ אם נהפך מראיהן אם לא נראה בהבשר עצמו שום רקבון. יד יהודה א

<sup>29</sup> ט"ז שם א

<sup>30</sup> ואינו דומה לושט להלן שטריפה גם שזה שלא כנגד זה משום דאכלה ביה ופעיא ביה מתרחב ומתכווץ הוא ויכול להיות שיהיה מכוונים שני הנקבים זה מול זה אבל קורקבן דמינת נייה בדקאי קאי ולפ"ז ה"ה בית הכוסות שניקבו שני עורות זה שלא כנגד זה דכשר. ש"ך שם א, ולכאורה יש לחלק שבבית הכוסות דאיכא אוכלין ומשקין דדחקי, יצאו תוך נקב הפנימי וילכו בין הדבקים עד לחיצון, ודווקא בקורקבן שהוא המעכל מיד כל המאכל ומיד נתמעט ונעשה זבל וליכא דוחק כל כך, לא הישיגן בזה שלא כנגד זה, מדכתבו כל הפוסקים ולא חילקו ביניהם, אלמא דסבירא להו דכי הדדי נינהו וכשר. תבו"ש שם א. ומיהו צריך שלא יהיו הנקבים סמוכים כל כך שלא יהא מפולש. שפ"ד א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

### ד. נפלה לאור ונחמרו בני מעיה אם ירוקים פסולים אם אדומים כשרים

עוף שנפל לאור<sup>31</sup> כלומר לאש<sup>32</sup> ונחמרו כלומר נתכווצו<sup>33</sup> בני מעיו ונשתנו מראיתו<sup>34</sup>, כגון לב וקורקבן וכבד שדרכן להיות אדומין ונשתנו והוריקו ככרתי או כשנשתנו לצהוב, או המעים שדרכן להיות ירוקין נשתנו והאדימו, טריפה. אבל נשתנה כבד לצבע צהוב י"א<sup>35</sup> שבשירה<sup>36</sup>.

אפילו במשהו מהם אפילו לא הגיעו לחלל, שכיון שלקו מחמת מכות אש ודאי סופן לינקב.

ודוקא נשתנו למראה אחרת, אבל אותם שדרכן להיות אדומין נתאדמו יותר<sup>37</sup> או הירוקין הוריקו יותר מחמת האש כשירה<sup>38</sup>, שבמעט חום מוסיפין המראה שלהם ואין זה מכה. ולהלן יבואר דין הכבד.

<sup>31</sup> שו"ע ונו"כ נב א

<sup>32</sup> כתב ברקח דה"ה נפל למים רותחין, ונ"ל דוקא כשעומדת על האור אבל לא כשלקחה מעל האור, כיון דנמצא דברים שנתו אינה מתבשלת בהם תו אין לדמותו לאור, וכן כש שתתה מים רותחין, כיון דכשבא לפנים כבר פסקו מהאור. יד יהודה שם א

<sup>33</sup> פי' נתכווצו מלשון חמרמרו מעי, וי"א לשון חמומות וכ"כ מרדכי

<sup>34</sup> ואם נפלה לאור ויצאה מיד אין להקל אם נמצא בפנים שינוי בהאברים. יד יהודה שם ב

<sup>35</sup> שירוק כביצה שקורין געל כשר בכבד, שהכבד הוא ירוק כביצה אם הוא שמן, טור בשם הרשב"א. ומשמע לכאורה דמש"ה אפי' בעוף כחוש כשר, וכן נראה מדברי המחבר, אבל מהרש"ל פא"ט סימן צ"ו כתב דבעוף כחוש אסור, ונראה עוד מדברי המחבר דה"ה בלב וקורקבן לא מיטרף אלא בירוק ככרתי וכמו שהביא בב"י הר"ן בשם הרא"ה אבל הרשב"א בת"ה הארוך דף נ"א ע"ב כתב דבלב וקורקבן אפי' כמראה הביצה טריפה וכ"פ הב"ח וכ"פ מהרש"ל שם, ש"ך ב ופר"ח. אם היתה באור מחמת הקרירות ונכנס לחמם אצל האור ונשרפה בעור ובשר אצל הצלעות בין הגוף והעצם הקוליות ונראה רושם אדום בעור עגול כמו ב' אצבעות ונחתוך בסכין ונמצא נצרך הדם טריפה, ומכ"ש אם נעשה ריעותא במקום צומות הגידין או בסימנים או סמוך למקום שמונת הריאה שיש להטריף, לחם הפנים בשם בית הלל.

<sup>36</sup> והעיקר דיש לאסור גם מראה געל גם בכבד, וזולת אם כל הכבד הוא במראה געל כדרך של עוף שמן אז כשר. יד יהודה שם ה

<sup>37</sup> שבמעט חום מוסיפין המראה שלהם ואין זה מכה והכי מוכח מדתנן בלב וקורקבן וכבד אם אדומים כשרים ע"ב להורות ולמימר שאף על פי שהוסיפו באדומות כשרה, וכן נמי מדאמרינן בגמרא ירוקים שהוריקו כשירה ע"כ לומר שאעפ"י שהוסיפו ירוקת כשרה לפי שבמעט חום הם מוסיפים במראה שלהם, ר"ן ומביאו ב"י.

<sup>38</sup> וכן שהיו ירוק גרין ונעשו געל או להיפך לא איכפת לן. וכן מה שהיו אדום ונעשו שחור, דאין לנו אלא מה שאמרו חז"ל, זולת הירוקין שנעשו שחור דאמרינן [חולין מז א] האי שחור אדום הוא אלא שלקה. יד יהודה שם ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

ואם הוריקה הטחול בסומכיה טריפה דכניקב דמי<sup>39</sup>,

ובריאה אין חוששין לנפילת האור אפילו נפלה בפנינו ואפילו אנו רואין שהוריקה<sup>40</sup> תולין אותו בדבר אחר, מפני שהיא נחבאת בין הצלעות והצלעות מגינין עליה שצלעות העוף אינם שוכבים על רחבם אלא על חודן וכולט רחבן לפנים והריאה נחבאת בהן<sup>41</sup>, ואי אפשר לה ליחמר ע"י האור<sup>42</sup>.

אין טריפות<sup>43</sup> שינוי אברים פוסל אלא בעוף, אבל בבהמה אפילו ידענו שנפלה לאור אין שינוי אברים אלו פוסל בהם, מפני שעורה קשה וגם עובי הצלעות מגינין עליה וגם בני מעיה קשין להיחמר, כי בטרם יחמרו מנפילת האש ישרף עורה ובשרה, ואפילו רואין בהן שינוי מראה תולין בדבר אחר, שפעמים ישתנו מחמת כיווש ושומן או דבר אחר שלא מחמת מכוה, ויש אוסרין<sup>44</sup> גם בבהמה אם ידוע בוודאי שנפלה לאור ונשתנו

<sup>39</sup> זהו דוקא בבהמה אבל בעוף כשרה שהרי כבר נתבאר למעלה בס"ס מ"ג דאין נקב פוסל בטחול של עוף וכן הוא מבואר בדברי הרשב"א בת"ה, ולפי מ"ש למעלה בשם האחרונים שיש להחמיר בטחול של עוף לעצמו ה"ג יש להחמיר בעוף בדין זה. חגורת שמואל

<sup>40</sup> והיינו בירוקה ככרתי שקורין גרי"ן בל"א, אבל בהוריקה כחלמון שקורין גע"ל אמרינן לעיל בס"י ל"ח אפילו לא נפלה לאור טריפה, ומיהו גם בירוקה ככרתי יש פוסקים מחמירים בידוע שנפלה לאור, והא דמכשירין לעיל ס"י ל"ח בירוקה ככרתי היינו באין ידוע לנו שנפלה לאור אבל היכא דאיכא ריעותא דנפילה לאור טריפה, ויש להחמיר כוותיהו שלא במקום הפסד מרובה אבל במקום הפ"מ יש לסמוך אסברת הרמב"ם והרא"ש ומכשירין, ודלא כהב"ח שמחמיר אף בהפסד מרובה, וכן בהאדימה דאמרינן לעיל ס"י ל"ח דכשירה היינו נמי באין ידוע לנו שנפלה לאור אבל היכא דאיכא ריעותא דנפלה לאור טריפה שלא במקום הפסד מרובה כמו ירוקה ככרתי ועיין דרישה.

<sup>41</sup> ש"ך ה

<sup>42</sup> כתב הש"ך משמע אפילו נפלה לאור ונשתנית במראה דתלינן השינוי בדבר אחר. הרא"ש והרמב"ם ושאר פוסקים. מיהו יש פוסקים מחמירים היכא דנשתנית במראה בנפילת האור והב"ח מחמיר אף בהפסד מרובה ולא נהירא עכ"ל ולענין דינא יש לחוש כסברת הר"ן ורש"י להטריף כשהוריקה ככרתי מחמת האור שנראה דבריהם דהא חזינן שלא הגינו הצלעות עליהם מיהו בהפ"מ יש לסמוך אסברת הרמב"ם ורא"ש דמכשירין. פר"ח.

<sup>43</sup> שו"ע ונו"כ שם ז

<sup>44</sup> רמ"א שם, כתב הט"ו גם הרשב"א מן האוסרין והב"י לא הביאו, ולא דק שהרי אחר שכתב הב"י סברת הר"ן שהוא מן האוסרין כתב שכן דעת הרשב"א, והר"ן שהוא מן האוסרין רוצה להוכיח כסברתו מדאמרינן כל טריפות שמנו חכמים בבהמה כנגדן בעוף יתר עליהם העוף נשבר העצם אף על פי שלא ניקב קרום של מוח ואם נאמר דטריפות שנפלה לאור בבהמה לא ה"ג הול"ל נפלה לאור ונחמרו בני מעיה ע"כ, אבל הב"י כתב דאין זו קושיא כיון דבמתניתין לא הוזכר טריפות זה אלא בעוף לא איצטריכא ליה, ועוד שאין זה טריפות נוסף בעוף מבהמה שאם היה אפשר לבהמה ליחסר בני מעיה ג"כ היתה נטרפת בכך ואין חילוק בין בהמה לעוף אלא שזו יש לה מגינים שלא תבא לידי טריפות זה וזו אין לה מגינים והדין תירוץא בתרא מסתבר, וכה"ג תירץ הר"ן בעצמו לעיל בס"י מ"ג דברי הרמב"ם שכתב וטחול של עוף עגול כענבה ואינו דומה לשל בהמה אין הנקב פוסל כתב הר"ן שטעמו של הרמב"ם משום דכיון דא"א לחלק בו מן סומכיה לקולשיה אינו בכלל מה שאמרו כל טריפות שמנו חכמים בבהמה כנגדן בעוף כיון שא"א להשוותו לבהמה, אלא שם השיג הב"י עליו וכתב שזה מן התימה דכיון דעוף טחול יש בו ואף על פי שא"א לחלק בו נעשה הכל כסומכיה ויהא טריפה בכ"מ ע"כ, אבל הכא ניחא שזו יש לה מגינים שלא תבא לידי טריפות זה וק"ל.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

מעיה<sup>45</sup>, ויש להחמיר במקום שאין הפסד מרובה. אבל באינו ידוע כשרה בבהמה אפילו שלא במקום הפסד מרובה<sup>46</sup>.

### ה. דרסה וטרפה בכותל או שריצתה בהמה ומפרכתה ושהתה מעת לעת ושחטה כשרה

עוף שדרסה<sup>47</sup> אדם ברגליו או טרפה בכותל או שריצתה בהמה. וכן עוף שנחבט על דבר קשה יש לחוש לריסוק איברים כדין נפולה. וכן אם<sup>48</sup> נפל אבן או דבר קשה על גופו.

שנפולה כבר התבאר לעיל דף נא: שאם שחטה<sup>49</sup> תוך מעת לעת והיא לא עמדה ולא הלכה מקודם, אפילו בדקה ומצאה שלימה בכל אבריה טריפה, שוודאי נתרסקו איבריה אף על פי שאין רואין בה שום שינוי<sup>50</sup>. אבל מעת לעת דרך האיברים המרוסקים להשתנות צורתן, ולכך אם שהתה מעת לעת אף על פי שלא עמדה ולא הלכה ניתרת על ידי בדיקה, ששוחטין אותה ובודקין אותה כנגד כל החלל, ואם נמצאת שלימה מכל הי"ח טריפות כשרה ואם לאו טריפה.

<sup>45</sup> הלבוש השמיט הני תיבות ונשתנו מעיה משום שנראה שהוא אך למותר, אבל לא כיון דעתו בזה כלל בתיבות אלו אלא אתא רמ"א לאשמעינן דדוקא בנשתנו לפנינו יש לנהוג איסור בבהמה אבל בנפלו לאור וליתא קמן לא מחזקינן איסורא, וכן עיקר דהא מהרש"ל פא"ט סי' צ"ה מכשיר בכה"ג אף בעוף, ועוד דהא יש פוסקים סוברים דשינוי מראה פוסל גם בבהמה ואפ"ה סוברים דא"צ לבדוק בבהמה היכא דנפלה לאור וכדאיתא בר"ן וכמ"ש הטור בשם בעל העיטור, מיהו כתב הב"ח דצריך בדיקה בבהמה והיינו לכתחלה היכא דאיתא קמן. ש"ך יח חגורת שמואל שם

<sup>46</sup> באו"ה כלל נ"ו דין י"ג משמע דאין אנו בקיאים בבדיקת נפלה לאור, וצ"ע שלא כתבו האחרונים מזה ואולי הוא בכלל נפולה ש"ך. ונראה דמ"מ בבהמה הואיל בלא"ה יש מכשירין אף בנפלה לאור לפנינו ואנו רואין בהן שינוי מראה תולין בדבר אחר ואנו סומכין עליהם במקום הפסד מרובה, בודאי נוכל לסמוך אבקיאותינו בזה וק"ל. חגורת שמואל

<sup>47</sup> שו"ע ונו"כ נח ב

<sup>48</sup> רמ"א שם

<sup>49</sup> שו"ע ונו"כ י"ד נח א ג

<sup>50</sup> והא דאמרינן אפילו בדקה לא מהני, היינו דוקא תוך מעת לעת ולא עמדה, שחוששין לה לריסוק אבריהם והריסוק הוא דבר שאי אפשר לעמוד עליו בבדיקה תוך מעת לעת שאינו ניכר מיד.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

### ו. נשבר העצם אף על פי שלא ניקב קרום של מוח...אתאן לעוף של מים... הואיל וקרומן רך ובניקב העצם הוי

בעוף שדרכו לשוט תמיד במים כגון אווזות וכיוצא בהן, אפילו לא ניקב עצם הגולגולת שלהן אלא כל שהוא טריפה, הואיל וקרומן רך ובניקב העצם הוי כאילו ניקב הקרום.

אבל עוף של יבשה אינו נטרף בנקיבת העצם, אלא אם נשכה חולדה על ראשה<sup>51</sup> או נגפה באבן או בדבר אחר, וניקב העצם ולא ידעינן אם ניקב גם הקרום או לא, מניח ידו בצד הנקב ונועץ אצבעו שם או מכניס ידו לתוך פיה ודוחק כלפי מעלה, אם יוציא ומבצבץ המוח דרך הנקב בידוע שניקב הקרום וטריפה, ואם לאו כשירה.

ואם יורד דם מהמת שנקרע העור והעצם קיים כשר<sup>52</sup>. ואף בעוף של מים יש להכשיר<sup>53</sup>.

ואנו אין בקיאיין בבדיקה זו<sup>54</sup>, לכך יש להטריף כל עוף שניקב עצם גולגולתו אפילו עוף דיבשה<sup>55</sup>.

<sup>51</sup> אילו ביד יש דרוסה לחולדה בעופות כמו שהתבאר לעיל דף נד. ש"ך ו

<sup>52</sup> ט"ז ג

<sup>53</sup> בה"ט שם ה

<sup>54</sup> בעוף שעצם גולגולתו רך ויכול לינקב נקב דק על ידי הכאה קלה כנשיכת חולדה וכהאי גוונא ויש לחוש שעל ידי זה ניקב נקב דק שאי נראה לעינין. אבל בבהמה שעצם גולגולתה קשה וחזק ולא יוכל לינקב אלא בהכאה גדולה ואם על ידי זה היה ניקב קרום של מוח היה הנקב גדול ונראה לעינין והלכך אין צריך בבדיקה דלקמן אלא די בבדיקה בראיית העינין היטב אם אין נראה נקב בקרום של מוח. שו"ע הרב שם א

<sup>55</sup> עופות שיש להם חטוטרות, שהנוצות שעל ראשם גבוה, בין בעוף המים בין בעוף היבשה, הגם שניקב העצם, ובעוף המים הא טרפה בנקב לבד, וכמה מהם יש שנחסר מעצם גולגולת שלהם הרבה אשר הוא ודאי לפי ערך סלע בבהמה, מ"מ כיון שאנו רואין שהם חיים י"ב חודש ומטילים ביצים, נתברר בזה דאין נעשים טרפה בכך יד יהודה ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

### ז. טרפות שמנו חכמים בבהמה כנגדן בעוף יתר עליהן עוף נשבר העצם אף על פי שלא ניקב קרום של מוח ... בעוף של מים

העוף<sup>56</sup> אין לו כרס ולא המסס ולא בית הכוסות, אבל יש לו כנגדן זפק שיבואר להלן וקרקבן שכבר התבאר, וכל הטרפות שוות הן בבהמה היה ועוף, וכל שאפשר מהן שימצא בעוף באיברי המצויין לעוף ולבהמה דינו בבהמה ובעוף אחד הוא.

אולם טריפות שבכוליא ושבטחול ושבאונות הריאה, אינן שוות לבהמה מפני שהעוף אין לו חיתוך אונות כבהמה, ואם ימצא אין לו מנין ידוע, וטחול העוף עגול כמו עינב ואינו כטחול בהמה, וטריפות שבכוליא ושבטחול לא מנו אותן בבהמה כדי שיהיה כנגדן בעוף ולפיכך לא נתנו לכוליא שהקטינה שיעור בעוף וכן כל כיוצא בזה.

דף נו:

### ח. נפלה לאור ... שיעור ירוקתן כשיעור נקובתן מה נקובתן במשהו אף ירוקתן במשהו

מה שהתבאר שיעור שנפל לאור<sup>57</sup> ונחמרו בני מעיו ונשתנו מראיתן<sup>58</sup>, טריפה. זהו אפילו במשהו מהם אפילו לא הגיעו לחלל, שכיון שלקו מחמת מכות אש ודאי סופן לינקב.

<sup>56</sup> רמב"ם הלכות שחיטה פרק ו הלכה יז, פרק י הלכה י

<sup>57</sup> שו"ע ונו"כ נב א

<sup>58</sup> ואם נפלה לאור ויצאה מיד אין להקל אם נמצא בפנים שינוי בהאברים. יד יהודה שם ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

**ט. הוריקה כבד כנגד בני מעיים ... טרפה ... בידוע שנפלה**

**לאור ונחמרו בני מעיים וטרפה**

אין הכבד דומה ללב וקורקבן, שהלב והקורקבן בכל מקום שישתנו מחמת שנפלא לאור אפילו במשהו טריפה דהוי כניקבן, אבל הכבד אין איסורה מחמת עצמה דהא אפילו ניטלה ונשתייר כזית במקום מרה ובמקום חיותה כשרה, אלא מחמת הבני מעיים הסמוכין אצלה, הלכך אין שינוי מראה אוסר בה אלא א"כ נשתנה כנגד המעיים, והוא ראש הדק שלה וכלפי פנים ולא שכנגד הצלעות, שאנו אומרים כיון שלקתה כנגד המעיים אפילו בכל שהוא ודאי לקו גם הבני מעיים<sup>59</sup>, אפילו הם לפנינו ואין רואין בהן שום ריעותא אפ"ה טריפה, דכל שהריקו כנגד הבני מעיים בידוע ששלט האור בהן אלא שאין ירוקתן ניכר בהן כמו בכבד.

וכן אם הוריקה הכבד אפילו במשהו כנגד המרה טריפה דהוי כאילו נקבה המרה, ואם הוריקה כנגד מקום חיותא בכדי שאם ינטל מקום הירקות לא ישאר כזית במקום חיותא טריפה, דכל שהוריק מחמת מכוות אש כנטול דמי דחום המכווה נוקב ויורד כנגדו והרי הוא כנטול.

**י. באלו בני מעיים אמרו בקורקבן בלב ונכבד ... אדומין**

**כשרים...אלא בלב בקורקבן ונכבד**

<sup>59</sup> טור ורשב"א, אבל המרדכי כתב הוריק כבד כנגד בני מעיים טריפה ושיעור ירוקתו במשהו, ואף על גב דניקב הכבד כשר מ"מ הואיל שהוריק הכבד אינלאי מילתא וחיישינן אף ללב ולמעיים אף על פי שעדיין אינו ניכר בהם ועוד יש לחוש שמא סופו לינטל כולו, והקשה הב"י לדברי מרדכי א"כ מאי אריא כנגד בני מעיים שלא כנגד בני מעיים נמי איכא למיחוש דסופו לינטל כולו, ותירץ אפשר דס"ל דקים להו דאין סופו לינטל כולו אלא בהוריק כנגד בני מעיים דוקא עכ"ל, ולפי גירסת הר"ן שמביא ב"י ה"ק לדברי המרדכי כל שהוריקה כנגד בני מעיים בידוע שנחמרו בני מעיה מנפילת האור וטריפה הואיל שהוריקה כנגד בני מעיים סופו לינטל כולו וטריפה, ולפי גירסת הר"ף ה"ק בידוע שכשנפלה לאור נחמרו בני מעיה וזו שהוריקה כנגד בני מעיים בודאי הוריקה מנפילת האור וטריפה הואיל שהוריקה כנגד בני מעים סופו לינטל כולו וק"ל, והט"ז כתב דהמרדכי ס"ל שיש כאן שני טעמים לטריפות האחד שכיון שאנו רואין ריעותא בהורקה ודאי נלקו גם איברים הסמוכים לה למכה ואף על פי שלא נראה עדיין מ"מ אפשר שטבע שלהם שאין מתגלה מהר כ"כ כמו זה הנלקה, והטעם השני אפי" באותו אבר שנלקה במקצת וממילא אנו רואין שלא נלקה החלק הנשאר כיון דבאבר זה עצמו שטבעו להשתנות ולהתגלות ואפ"ה לא נתגלה רק במקצת ש"מ שבמקום אחר באותו אבר לא נלקה עדיין אפ"ה חיישינן שמא אח"כ יהיה נלקה דהמכה זאת תגרום לזה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

מה שהתבאר שלב קוקרקבן וכבד טריפה אם נפלגה הבהמה לאור דוקא נשתנו למראה אחרת, אבל אותם שדרכן להיות אדומין נתאדמו יותר<sup>60</sup> או הירוקין הוריקו יותר מחמת האש כשירה<sup>61</sup>, שבמעט חום מוסיפין המראה שלהם ואין זה מכונה.

## יא. אדומין שהוריקו ושלקן וחזרו והאדימו כשרין ... קוטרא עייל בהו

והא דשינוי מראה<sup>62</sup> פוסל באברים אלו, הני מילי דוקא שעמדו בשינוי מראיתה אחר ששלקן<sup>63</sup>, אבל אם שלקן וחזרו למראיתן כשרה, דאמרינן קוטרא הוא דעייל בהו מעיקרא ועכשיו הלך מחמת המים הרותחין.

## יב. אדומין שלא הוריקו ושלקן והוריקו טרפה מאי טעמא איגלאי בהתייהו

<sup>60</sup> שבמעט חום מוסיפין המראה שלהם ואין זה מכונה והכי מוכח מדתנן בלב קוקרקבן וכבד אם אדומים כשרים ע"ב להורות ולמימר שאף על פי שהוסיפו באדומיות כשרה, וכן נמי מדאמרינן בגמרא ירוקים שהוריקו כשירה ע"ב לומר שאעפ"י שהוסיפו ירוקות כשרה לפי שבמעט חום הם מוסיפים במראה שלהם, ר"ן ומביאו ב"י.

<sup>61</sup> וכן שהיו ירוק גרין ונעשו געל או להיפך לא איכפת לן. וכן מה שהיו אדום ונעשו שחור, דאין לנו אלא מה שאמרו חז"ל, זולת הירוקין שנעשו שחור דאמרינן [חולין מז א] האי שחור אדום הוא אלא שלקה. יד יהודה שם ד

<sup>62</sup> שו"ע ונו"כ שם ב

<sup>63</sup> מעט וממרסן בהן עכ"ל הרמב"ם ספ"ז מה"ש, וכתב הב"ח דס"ל דבמבושלין הרבה כסתם שליקה שבש"ס אין השינוי ראייה לאסור ולא החזרה ראייה להיתר והכי נקטינן כהרמב"ם דליכא מאן דפליג עליה עכ"ל, וצ"ע אם יש לסמוך ע"ז לקולא היינו אם נשתנו ע"י שליקה הרבה לקולא כיון דכל הפוסקים לא חילקו בכך ומכ"ש לדידן דלא בקיאיין בין שלוק למבושל כדלקמן סי' ע"ג סק"ח, ש"ך י. גם הפר"ח כתב ואין דבריו עיקר להקל ע"ש. ונלע"ד להכריע בבהמה להקל, כיון דממילא דעת הרמב"ם [פ"ז משחיטה ה"ב] והרא"ש [פ"ג סי' מז] וכן פסקו הטו"מ [סע' ז] דאין לחוש בבהמה, אבל בעוף אם נתפוס כן בודאי נפל כל הך דשלוקה לקולא בבירא. יד יהודה שם יג מעשה בכבד שהיה ירוק ככרתי ושלקוהו וחזר למראיתו מבחוץ אבל מבפנים עדיין הוא בשינויו, והכשירוהו דכיון דלא נפל לאור לפנינו וחזר עורו למראית הכבד איגלאי מילתא דמחמת חולי הוריק ולפיכך מבפנים עומד בשינויו שאילו היה מחמת האור עיקר האש ושליטותיה הוא מבחוץ, הר"י בואינו בשם הר"י בנימין ז"ל ויפה הורה, פר"ח.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדין היומי

## מסכת חולין

אם לא נשתנו<sup>64</sup> איברים אלו מן הדין א"צ לשולקן כדי להטריף אם ימצא שינוי דלא מחזקינן ריעותא כיון שאין לפנינו ריעותא עכשיו על כן יכול לאוכלן צלויין, אך אם לא נשתנו<sup>65</sup> איברים אלו ואירע ששלקן ונשתנו, טריפה, כיון שנפלה לאור.

### יג. דרסה וטרפה בנותל... אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה

כבר התבאר במסכת ביצה דף לד. שבהמה שנפלה<sup>66</sup> או התגלגלה, וכן עוף שנפל<sup>67</sup> או התגלגל מגובה של עשרה טפחים, ישנם מצבים שחוששים שמא נטרפו<sup>68</sup>, וישנם מצבים שאף בפחות מעשרה טפחים חוששים וזהו דין "נפולה" שאסורה<sup>69</sup>.

וכן העוף<sup>70</sup> או הבהמה שדרסו אדם ברגליו או טרפו לכותל, או שרצצתו בהמה, או שנחבט על דבר קשה, חוששין לו, וכן אם נפל אבן או דבר קשה על גופו, חוששין לו לפי כובד האבן.

<sup>64</sup> מ"ז שם ז וש"ך יא

<sup>65</sup> שו"ע ונו"כ שם ג

<sup>66</sup> שו"ע ונו"כ יו"ד נח א

<sup>67</sup> עיין בשו"ת כתב סופר יו"ד לא הניח בצ"ע מה הדין בנפלה על דברים רכים

<sup>68</sup> אם היתה עומדת על רגליה כשנפלה, אם יש מכריסה עד המקום שנפלה שם עשרה טפחים, חוששין שמא נתרסקו איבריה. ואם הבור אינו רק ו' טפחים מ"מ איכא למיחש כיון שמכריסה עד לארץ הוי ד' טפחים. אבל אם השור מונח על ארעא ומתגלגל לבור צריך שיהיה בבור י"ט ואם היתה שוכבת ונתגלגלה ונפלה, צריך שיהיה גובה המקום עשרה טפחים. והא דבעינן גובה י' טפחים, דוקא בנפלה מעצמה או הפילוה אחרים וידעה שרוצים להפילה, אבל אם הפילוה אחרים שלא מדעתה או אפילו ידעה בכך אלא שהפילוה בבת אחת, אפי' בפחות מעשרה טפחים חוששין לה. ועמ"ז וש"ך מ"ש בשם הכלבו והא"ח בטעמא דנפלה בפחות מ"ט כשרה משום דהחי נושא א"ע ועי' בדע"ת ס"ק ב' מ"ש בזה והעלה דלפ"ז נראה דאם הבהמה חולה ונפלה גם בפחות מ"ט יש לאסור דהא מבואר ביומא דף ס"ז ע"ב דבחולה לא שייך דין זה דחי נושא א"ע וכן בכ"מ דנפלה דנחשבה הבהמה למסוכנת (שנתבאר דינה לעיל סי' י"ז) דהוי בכלל חולה יש לה דין נפולה גם בפחות מ"ט אך כ' דמ"מ נראה דעכ"פ בעינן שלא יהי' פחות מד' טפחים כמו בדין דהפילוהו אחרים עיין שם.

<sup>69</sup> עי' בפרי תואר להלן סי' קי"ט ס"ק י"ט שכ' דבהמה שנפלה אף שהוא א' מ"ח טריפות ואסורה מה"ת מהל"מ מ"מ הוי רק מספק דהא אי בדקינן לה בתר ששהתה מעל"ע או שעמדה שריא עיין שם ועי' במחזיק ברכה אות ג' מ"ש בזה וכ' ג"כ דהוא רק ספק טריפה אלא דאינו ספק השקול כיון דשכיח מפי לאיסורא עיין שם. ועיין דרכ"ת שם ב

<sup>70</sup> שו"ע ונו"כ שם ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדין היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדרף היומי

## מסכת חולין

נפולה שאמרנו שחוששין לה, אם הלכה<sup>71</sup>, כשרה ואינה צריכה בדיקה, ואף על פי שלא שהתה מעת לעת<sup>72</sup>. ולא נקרא הלכה רק כשהלכה ד' אמות<sup>73</sup> הלוך יפה כמו שהלכה קודם שנפלה<sup>74</sup>, או כשאר בהמה אם לא ראה אותה מתחלה<sup>75</sup>.

ומעיקר הדין אם לא הלכה יפה או הלכה והיא צולעת וכן אם עמדה מעצמה תוך מעת לעת די לה בבדיקה<sup>76</sup> ואם לא עמדה<sup>77</sup> אסור לשחוט אותה עד שתשהה מעת לעת, ואם שהתה מעת לעת ואח"כ שחטה, צריך לבדקה ואם שחטה בתוך זמן זה אפילו בדקה ומצאו אותה שלימה מכל איבריה, מריפה.

אך אנו בימינו איננו בקיאים בבדיקה ואין להתיר רק בהלכה יפה כנוכר, והכי נהוג<sup>78</sup>.

**יד. ואלו כשרות בעוף ניקבה הגרגרת או שנסדקה הכתה  
חולדה על ראשה מקום שאינו עושה אותה טרפה ניקב  
הזפק**

<sup>71</sup> שו"ע ונו"כ שם ו

<sup>72</sup> והליכה מועילה גם לאחר מעת לעת ואפילו לאחר זמן מה עיי"ש בדרכ"ת ס"ק מח משו"ת בנין עולם ושו"ת טומ"ד תניי" בקונ"א נה.

<sup>73</sup> כב"י בשם הרי"ף מבואר דהלכה פחות מד' אמות מהני אלא דאם רואים דא"י להלוך ד"א אז לא מהני אבל בהלכה ד"א אף דאח"כ א"י לילך מהני וכן משמע בלבוש. חי' רע"א שם

<sup>74</sup> ואם הלכה ואח"כ אינה יכולה לילך, דינה כשאר מסוכנת.

<sup>75</sup> גליון מהרש"א שם

<sup>76</sup> שם ד

<sup>77</sup> שם ג

<sup>78</sup> רמ"א שם ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

כבר התבאר לעיל דף נד. שהגרגרת כלומר קנה הנשימה – הוא<sup>79</sup> חלול מתוכו



אם לא נפסק רוב חללה אף על פי שהוא רוב הקיפה אם תצרף עמו עובי העור כשירה. ולמטה ממקום שחיטה נקיבתו במשהו<sup>80</sup>

ואם ניקב נקב מפולש<sup>81</sup> אפילו יש בו חסרון, בבהמה כל זמן שאין נקב כאיסור כשרה ואם חסרה כאיסור טריפה. ובעוף הכל לפי קטנו.

הוושט בעוף<sup>82</sup> למטה מתרחב והולך עד שנעשה ככיס שבו המאכל מתקבץ ומשם יורד לקורקבן, ואותו הכיס נקרא זפק, ואם ניקב כשר, אבל אם ניטל<sup>83</sup> טריפה, ואפילו נשתייר בו כדי שיוכל המאכל לעבור מן הוושט אל הקורקבן טריפה.

## טו. נשתברו גפיה נשתברו רגליה

בעוף אם<sup>84</sup> נחתכו, כיון דחותך בנחת תו אין לחוש דמנתקת הריאה עם הגף, מכ"ש אם חסר מתחילת ברייתה. או נשתברו אנפיו או שנשמטו<sup>85</sup> גם בן כשר אפילו נשתברו סמוך לחיבורו בגוף<sup>86</sup>.

<sup>79</sup> שו"ע ונו"כ לד א

<sup>80</sup> ט"ז א, ש"ך ב

<sup>81</sup> שו"ע ונו"כ שם ב

<sup>82</sup> שו"ע ונו"כ לג יא

<sup>83</sup> בטור כתוב בשם תשובות הנאונים ראה לזה מדאמר גנו של זפק נידון כושט ש"מ דלא קי"ל כרבי דאמר אפי' ניטל דהא איכא מקום דאפילו בניקב לבד טריפה והקשה הרשב"א ע"ז דדלמא רבי לא מכשיר בניטל אלא למטה מן הגג והגג קיים ותירץ ב"י דה"ק הנאונים כיון דאיכ' מקום דאפי' ניקב טריפה סברא רחוקה היא לומר דבמקום אחר כשר אפי' ניטל ודבריו תמוהים דהא אמרינן אין מדמין בטרפות שהרי חותכה מכאן והיה כו' ונראה לע"ד פירוש דברי הנאונים מדאמר גנו של זפק דינו כושט ולא אמר ניקב טריפה ולמה תולה אותו בושט אלא על כרחך לדיוקא לומר לך דהגג חמור מאוד ודינו כושט אבל הזפק עצמו יש בו ג"כ חומרא אבל לא כושט וע"כ לומר דיש לו טריפות בניטל עכ"פ. ט"ז שם כ

<sup>84</sup> שו"ע ונו"כ נג ב

<sup>85</sup> ותימה נשמטו מי כשירה הא לרב שמוטת גף בעוף טריפה ולא מהני בדיקה ולשמאל ור' יוחנן בדיקה בעי, וצ"ע. חגורת שמואל שם

<sup>86</sup> ואפי' נצרר הדם בצלעות והוא שיהא מקום חיבורו בגוף שהוא כבוכנא באסיתא קיים דאל"כ הו"ל נשמט,

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

ומיהו כשנשמת או כשהשבר הוא סמוך לגוף יש לחוש שמא ניקבה הריאה, שהריאה בעוף נחבאת בין הצלעות וקרומ הבשר רך ודק בין צלע לצלע, וכשנשבר או נשמת יש לחוש שמא נתקה גם הריאה עם הגף וניקב,

הלכך אם נשמת הגף<sup>87</sup> או נשבר סמוך לגוף נוהגין להטריף<sup>88</sup>, כי אין אנו בקיאים בבדיקה אם ניקבה הריאה אם לא.

## טז. נמרטו כנפיה

עוף<sup>89</sup> שניטל נוצתו אפילו לא נשאר כלום כשר שחוזר ומעלה ארוכה, יש אומרים במה דברים אמורים כשנפלה נוצתו מרוב שומן אז הוא כשר, אבל אם נפלו מחמת דבר אחר או ניטלו כולם<sup>90</sup> בידי אדם טריפה. וטוב להחמיר אם נפלו כולם.

## יז. גגו של זפק נידון כוושט ... כל שנמתח עמו

<sup>87</sup> כתב הב"ח וז"ל כתב מהרי"ק שורש ל"ח דאם נתרפא יפה שבר אל שבר יחדיו ידובקו כשר אפי' סמוך לחבורו בגוף אלא דאם שוכבים זה על זה אינו כשר אפי' רחוק מן הגוף כשיעור רוחב אגודל עכ"ל, וכתב הש"ך דליתא כן במהרי"ק דהתם מיירי היכא דהאיסור הוא משום אבר שיצא לחוץ, משום שאם היה יוצא לחוץ לא היה נקשר שבר אל שבר, אבל כשנשבר הגף סמוך לגוף דמטריפין מטעם נקיבת הריאה מה בכך שנתרפא שבר אל שבר, וכתב שהציע דבריו לפני כמה גדולים והסכימו לדבריו, וגם הפר"ח מסכים עמו, וכן משמע מדברי הב"ח עצמו במ"ש בס"י נ"ד לענין נשתברו צלעות ומביאו הש"ך בס"י נ"ד בס"ק ג' ע"ש ודוק, ומ"מ לבסוף מסיק הש"ך וכתב וז"ל ומ"מ אפשר לצדד ולהקל הואיל ובלא"ה רוב הפוסקים מכשירין כשנשבר ע"כ, אבל נראה דהיינו היכא דאין ניכר ריעותא בצלעות הוא דכשירה דא"א שבתוך אותו הזמן שנקשרו ונתרפאו שלא יהיה נרגש מזה שינוי בצלעות כי בקל לשם נכיר, וכ"כ נמי רש"ל, אבל היכא דניכר ריעותא בצלעות טריפה וק"ל. וכן כשנשבר היד בבהמה סמוך לגוף ונתרפא שבר אל שבר יחדיו ידובקו אם רואין שצדד הדם מעבר לצלעות שרואין שעברה המכה תוך הגוף טריפה ומכ"ש להפוסקים שמטריפין שמוטות ושבורות יד בבהמה מצד עצמו דשמא איעכול ניביה דטריפה דמזה לא מהני שבר אל שבר יחדיו ידובקו כמו שיתבאר בסיומן נ"ה ס"ב בהגהת רמ"א וע"ש בש"ך, ולענין נשבר רחוק מן הגוף שהאבר עצמו אסור אם נתבשל כך ע"ל סנה"ס"ק [כ"ד].

<sup>88</sup> פ"י שמוטת הגף כתב הרא"ה בבדק הבית דף מ"ט ע"ב שהסכימו רוב המפורשים דהיינו פרק המחובר לגוף, ואחרים פירשו שאין כאן לחוש אפי' נשמת עצם אחד המחובר עם הגוף וראשו נוגע בריאה ונראין דבריהן, ע"כ. ויש לסמוך על זה במקום הפסד מרובה, פר"ח.

<sup>89</sup> שו"ע ונו"כ נ"ב ב

<sup>90</sup> היינו דוקא כולם בין הגדולה בין הקטנה הסמוך לבשר אפילו מהכנפים נ"כ. ומ"ש בדעת קדושים [ס"ק ב] וכן במקדש מעט [ס"ק ד] דמשמעות הפוסקים שהביא הב"י דעינו כעור הבהמה וצריך דוקא שישתייר באותן המקומות, זה אינו. ואין כדאי להאריך בזה כי העיקר דאין שום מקום לחומרא זו והיא כשירה נמורה להלכה למעשה, ואם נגלד העור בעוף הגם דעור העוף הוא רך ואינו מגין כמו בבהמה מ"מ דינו שוה לבהמה, וכן מבואר באו"ז וכן הוא באו"ה [כלל נה דין ח]. יד יהודה ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

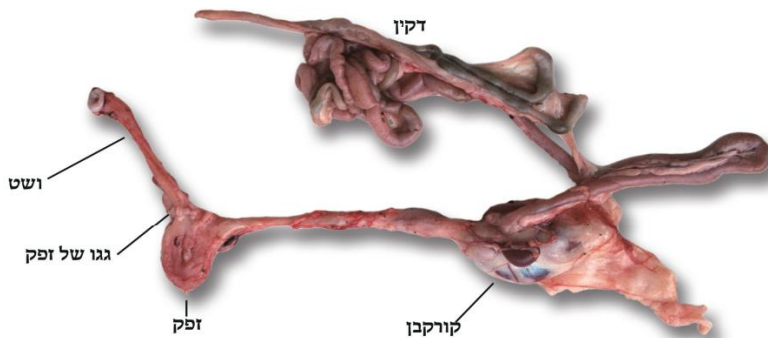


# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

גגו של זפק<sup>91</sup> נידון כוושט לאסור בנקב כל שהוא.

ואיזהו גגו, כל שימתח עם הוושט כשיאריך העוף צוארו, ונקרא גגו מפני שהוא מיצר והולך כלפי הוושט ומכסה את הזפק ככיסוי שעל הקדירה שהוא כגג, וכן אם ניקב הבשר שבין הזפק לקורקבן טריפה. שיש להסתפק דשמא שייך להקורקבן ונקיבתו במשהו.



אותן אווזות שאובסין ומלעיטין לעשות מהן שומן יש לברוק הוושט אם הוא נקוב, שעל ידי לעיטות האיבוס מצוי הוא לינקב, ומצוי יותר מסירכת הריאה לפיכך יש לברוק אחריו, ויש מקילין להתיר אפילו נקוב

<sup>91</sup> שו"ע ונו"כ לג יא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748  
להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה  
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

בעור הפנימי ואין שם קורט דם מבחוץ<sup>92</sup>, דהא קי"ל ניקב זה בלא זה כשר, ויש להחמיר<sup>93</sup>.

<sup>92</sup> וכלל דין העוף, אם בא עוף לפנינו וצוארו מלוכלך בדם טריפה, והיכא דנמצא נקב בושט (בעור הפנימי) ש מעבר לעבר ויש לחוש לניקב הקוץ טריפה, דחיישינן שמא ניקב גם החיצון וישט אין לו בדיקה מבחוץ, ואפילו היכי דלא ניקב מעבר לעבר נמי טריפה, דחיישינן שמא הבריא ועלה בו קרום ונסתם ואינו קרום, אבל אם נקב עור החיצון מעבר לעבר בודקין בפנים כנגד הנקב במקום ידוע, אבל אם לא ניקב עור החיצון מעבר לעבר טריפה דחיישינן שמא הבריא, וכן אם ניקב עור החיצון מעבר לעבר וגם עור הפנימי ניקב במקצת חיישינן שמא התחיל להבריא, וכל זה בניקב ע"י קוץ אבל אם ניכר שנקב זה בא ע"י חולי וכגון הני אוזות שמלעיטין אפילו בניקב עור הפנימי כולה מעבר לעבר ועור החיצון נמי ניקב במקצתו ואפילו ברובה כשירה, דבניקב ע"י חולי אמרינן היכא דשלטה שלטה והיכא דלא שלטה לא שלטה וכשירה דבעינן נקב מפולש, ואם נמצא קוץ בושט לאורכו או לרחבו ואינו תחוב בו ולא נמצא קורט דם לא מבחוץ ולא בפנים כשירה דכל הני חווי ברייתא אכלי קוצים, אבל אם נמצא קורט דם מבחוץ או מבפנים טריפה, והני מילי היכי דנמצא קורט דם בפנים וטריפה בסתם אוזות אבל באוזה הלעוט תלינן דקורט גם אתי מלקות הלעיטא וכשירה, ובפר"ח הביא מעשה שנודמן לפניו שנמצאת נמלה תחובה בחוץ בושט ויאכל חצי בשרו של עור הפנימי של וישט במקום שהיתה הנמלה תחובה, והתיר אותה דכיון שאנו רואים שהנמלה לא אכלה כל העור מעבר לעבר אלא מקצתו וליכא שום ריעותא ושאר העור אין לחוש לשמא ניקב והעלה קרום דשאני קוץ דהוי מידי דשכיח דמנקב לחוץ וכיון דאכלה ביה ופעיא ביה מצוי שיחזור לאחוריו משא"כ הכא שלא נקבה כי אם אכילה הוא דבר רחוק לומר שאכלה מקצת שני עורות מעבר לעבר וחזרה לאחוריה וחזר והעלה קרום במקום שאכלה ע"ש. חגורת שמואל שם

<sup>93</sup> אבל הט"ז כתב אותן אוזות שאנו מלעיטין אותן בגלגולי עיסה שמייבשין בתנור וכיוצא בו שכיח הוא שנמצא בתוך הושט כמין שחין ובעות ע"י שמסרטין בהו את הושט אם לא נמצא שום ריעותא בעור החיצון יש להכשיר משום דהו"ל בניקב ע"י חולי דמכשרינן היכא דליכא ריעותא בעור החיצון, וכ"כ נמי בספר תורת חטאת ודלא כהב"ח ומהלבוש שהחמירו בזה. עוד כתב הט"ז דאף בשלטה הלכותא גם בחיצון במקצתו אין כאן איסור ואף אם שלטה ברובו לא הוי ככולו ע"כ, ויפה כתב דהך לקותא בכאן לא גריעה טפי מניקב וכי היכא דבניקבו ב' עורות בעינן נקב מפולש ה"נ לענין הך לקותא דחשבינן לה כניקב בעינן שיהא הלכותא שולטת בכולו והסכימו עמו ממש רוב אחרונים להקל בזה וכן אנו נוהגין, אכן במסקנא כתב הט"ז וז"ל ומ"מ כל ירא שמים יזהיר לבני ביתו שילעיטו האוזות בנחת ודברים קטנים שלא יבואו לשום ספק ע"כ ע"ש, וכן ראוי לכל איש ואיש השורר בביתו שיזהיר לבני ביתו כך ובודאי לא יבואו לשום ספק עיין בתשובות מהר"מ מלובלין סי' כ"א בציבור שעשו תקנה לבדוק הושטות וכי היכא דאנן נהיגין נמי בזה ואח"כ אירע שהשליכו הראשים ולא בדקו הושטות כשר בדיעבד ועיין שם שהאריך:

וכלל הדינים אלו אכתוב בקיצור, אם בא עוף לפנינו וצוארו מלוכלך בדם טריפה, והיכא דנמצא נקב בושט (בעור הפנימי) מעבר לעבר ויש לחוש לניקב הקוץ טריפה, דחיישינן שמא ניקב גם החיצון וישט אין לו בדיקה מבחוץ, ואפילו היכי דלא ניקב מעבר לעבר נמי טריפה, דחיישינן שמא הבריא ועלה בו קרום ונסתם ואינו קרום, אבל אם נקב עור החיצון מעבר לעבר בודקין בפנים כנגד הנקב במקום ידוע, אבל אם לא ניקב עור החיצון מעבר לעבר טריפה דחיישינן שמא הבריא, וכן אם ניקב עור החיצון מעבר לעבר וגם עור הפנימי ניקב במקצת חיישינן שמא התחיל להבריא, וכל זה בניקב ע"י קוץ אבל אם ניכר שנקב זה בא ע"י חולי וכגון הני אוזות שמלעיטין אפילו בניקב עור הפנימי כולה מעבר לעבר ועור החיצון נמי ניקב במקצתו ואפילו ברובה כשירה, דבניקב ע"י חולי אמרינן היכא דשלטה שלטה והיכא דלא שלטה לא שלטה וכשירה דבעינן נקב מפולש, ואם נמצא קוץ בושט לאורכו או לרחבו ואינו תחוב בו ולא נמצא קורט דם לא מבחוץ ולא בפנים כשירה דכל הני חווי ברייתא אכלי קוצים, אבל אם נמצא קורט דם מבחוץ או מבפנים טריפה, והני מילי היכי דנמצא קורט דם בפנים וטריפה בסתם אוזות אבל באוזה הלעוט תלינן דקורט גם אתי מלקות הלעיטא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>



# הלכות הדף היומי

## מסכת חולין

### יח. יצאו בני מעיה... לא שנו אלא שלא היפך בהן אבל היפך בהן טרפה

בני מעים<sup>94</sup> שיצאו לחוץ ולא ניקבו כשרה וגם אם לא הוחזרו ושחטה בזמן שהבני מעים<sup>95</sup> בחוץ כשרה,, וכן אם הוחזרו מאליהן כשרה, דודאי כסדרן נכנסו ולא נתהפכו מכמות שהיו בתחילת יצירתן.

אבל אם החזירן בידים חיישינן שמא הפכן מכמות שהיו בתחילה ואף על פי שלא נקבו טריפה, שאי אפשר שיחזרו לכמות שהיו אחר שנהפכו, ואינו היה. אבל היכא דידוע שלא נתהפכו כשירה<sup>96</sup>.

וטריפות זו אסמכוה אקרא דכתיב (דברים לב פסוק ו) הוא עֶשֶׂךָ וַיִּכְנְנֶךָ, מלמד שברא הקדוש ברוך הוא כונניות באדם, כלומר ברא בסיס לכל אבר לישוב עליו שאם נתהפך אחד מהם שוב אינו יכול להיות כיון שירד מבסיסו ואינו יכול עוד לעמוד.

לפיכך הוא הדין אם לא יצאו ונמצאו מהופכין טריפה בין בבהמה בין בעוף, וכן אם נמצאו מעים בין עור לבשר ונמצא שם תפור, יש לחוש שמא יצאו ונתהפכו, אבל אם לא נמצא שם תפירה ולא ניכר שם שנקרע ולא ניכר שם שום ריעותא כשרה.

---

וכשירה, ובפר"ח הביא מעשה שנודמן לפניו שנמצאת נמלה תחובה בחוץ בושט ויאכל הצי בשרו של עור הפנימי של וישט במקום שהיתה הנמלה תחובה, והתיר אותה דכיון שאנו רואים שהנמלה לא אכלה כל העור מעבר לעבר אלא מקצתו וליכא שום ריעותא ושאר העור אין לחוש לשמא ניקב והעלה קרום דשאני קוץ דהוי מידי דשכיח דמנקב לחוץ וכיון דאכלה ביה ופעיא ביה מצוי שיחזור לאחוריו משא"כ הכא שלא נקבה כי אם אכילה הוא דבר רחוק לומר שאכלה מקצת שני עורות מעבר לעבר וחזרה לאחוריה וחזר והעלה קרום במקום שאכלה ע"ש, ויתר הדינים מדיני הושט תמצא בקונטרס אחרון בסוף החיבור ע"ש. ודבר זה להודיע צריך דמתחילת הדיבור אותן אוזות עד סוף הענין נ"ל דצריך להיות קודם סעיף יוד ואין כאן מקומו.

<sup>94</sup> שו"ע ונו"כ מו ב

<sup>95</sup> יד יהודה ח

<sup>96</sup> ש"ך ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

